X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Finansów Publicznych (nr 36)**
- **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 11)**

z dnia 20 marca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 36)

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 11)

20 marca 2024 r.

Komisje: Finansów Publicznych oraz Polityki Społecznej i Rodziny, obradujące pod przewodnictwem posła **Janusza Cichonia (KO)**, przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych, przeprowadziły:

– pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (druk nr 232).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jurand Drop** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Anna Żytkowska** główny specjalista w Wydziale Obsługi Prawnej Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Katarzyna Pawłowska** naczelnik Wydziału Regulacji Prawnych w Departamencie Budżetu, Majątku i Kadr Krajowej Administracji Skarbowej, **Mariusz Kubzdyl** koordynator do spraw legislacji w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, **Jolanta Haron i Joanna Kuś** wiceprzewodniczące Zarządu Głównego Związku Zawodowego Celnicy PL, **Artur Kaczmarek** przedstawiciel Federacji Związków Zawodowych Służby Celnej wraz ze współpracownikami, **Sławomir Kołodko** przewodniczący Zrzeszenia Związku Zawodowych Służby Celnej Rzeczypospolitej Polskiej, **Robert Sadowski** przewodniczący Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Krajowej Administracji Skarbowej wraz ze współpracownikami oraz senator **Krzysztof Kwiatkowski**.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jakub Błoński, Maciej Krawczyk, Dariusz Lipski, Brygida Śliwka, Bogdan Wojtów** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jakub Bennewicz, Sławomir Osuch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Projekt został przedstawiony w druku nr 232.

Uzasadnienie projektu przedstawi nam za moment pan senator Krzysztof Kwiatkowski. Zanim udzielę głosu panu senatorowi, powitam pana ministra Juranda Dropa, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Witam także przedstawicieli strony społecznej – licznie zgromadzonych przedstawicieli związków zawodowych.

Na tym etapie przechodzimy do prezentacji projektu. Bardzo proszę, panie senatorze, o przedstawienie projektu. Chociaż jest jeszcze jedna rzecz, o której zapomniałem. Nie

zatwierdziliśmy porządku dziennego tego posiedzenia. Przedstawiłem ten porządek. Nie widzę uwag.

Wobec tego uznaję, że został przyjęty.

Przystępujemy do jego realizacji. Chcę jeszcze państwa poinformować, że marszałek Sejmu w dniu 5 marca br. skierował senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin do Komisji Finansów Publicznych oraz do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Przystępujemy do pierwszego czytania. Bardzo proszę o uzasadnienie projektu. Jeszcze raz przywołuję pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego. Bardzo proszę, panie senatorze.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Panie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, z góry przepraszam za zawód, który może niektórym sprawiać moja tu obecność, bo sprawozdawcą była pani senator Ewa Matecka, ale – niestety – w ostatniej chwili okazało się, że nie mogła dzisiaj reprezentować Senatu. Chciałbym państwu przedstawić inicjatywę ustawodawczą w zakresie projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Ta nazwa jest troszkę myląca, bo projekt dotyczy mniejszego zakresu funkcjonariuszy. Regulacja będzie rzutować na zakres uprawnień emerytalnych oraz możliwość otrzymywania świadczenia motywacyjnego przez nieznaczną liczebnie, ok. czterystuosobową grupę aktywnych zawodowo funkcjonariuszy Służby Celnej, przeniesionych dawniej z zadaniami do służby celnej. Szczegóły już państwu pokrótce – co od razu zastrzegam – przedstawię.

Skąd inicjatywa ustawodawcza Senatu w tym zakresie? Pracowaliśmy na podstawie petycji, którą wniósł do Senatu Ogólnopolski Związek Zawodowy Krajowej Administracji Skarbowej. Związek zwrócił uwagę na problem funkcjonariuszy służby celno-skarbowej, którzy od 1 września 2003 r. wykonywali zadania przypisane ówczesnej Służbie Celnej jako członkowie korpusu Służby Cywilnej, czyli pracownicy, a nie funkcjonariusze, po czym ich stosunek pracy został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie ustawy z 1999 r. o Służbie Celnej oraz nowelizacji tej ustawy z sierpnia 2009 r. Petycja związku wiąże się z mniej korzystnym traktowaniem wskazanej grupy osób w kontekście uprawnień emerytalnych w porównaniu z pozostałymi funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej. W świetle przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy okres wykonywania przez tych funkcjonariuszy w ramach uprzednio ich obowiązującego stosunku pracy zadań przypisanych Służbie Celnej – uwaga – nie może zostać wliczony do okresu służby.

Opisywany stan prawny dotyka relatywnie niewielkiej grupy funkcjonariuszy. Według danych posiadanych przez Krajową Administrację Skarbową ogólna liczba członków korpusu Służby Cywilnej, których stosunek w tym trybie został przekształcony w stosunek służbowy, w momencie uchwalania tych przepisów, to 1024 osoby. Obecnie – na podstawie najnowszych danych Ministerstwa Finansów – jest to ok. 400 osób. Jakiego zakresu funkcjonariuszy te zmiany mogą dotknąć? W zakresie funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej – jak powiedziałem – Krajowej Administracji Skarbowej oraz Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA, bo to będą podmioty, na które ta nowelizacja oddziałuje, dotyka to ok. 400 funkcjonariuszy. Oddziaływanie po zmianie przepisów polega na tym, że okres zatrudnienia, w którym uprawniony jako członek korpusu Służby Cywilnej wykonywał zadania przypisane następnie Służbie Celnej, będzie wliczany do okresu służby. Według informacji, które nam przekazano, szacunkowy koszt tego świadczenia, czyli zmiana w zakresie świadczeń emerytalnych, to ok. 6 mln zł.

W zakresie obowiązku uwzględnienia okresu zatrudnienia członka korpusu Służby Cywilnej, poczynając od dnia 1 września 2003 r. do dnia przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy, przy naliczaniu świadczenia motywacyjnego koszt został wyliczony na ok. 1 mln zł rocznie. Czyli łącznie jest to ok. 7 mln zł. Tak wynika z tych informacji, które nam przekazano w momencie procedowania projektu ustawy. Mając absolutne przekonanie, że to rozwiązanie, które wtedy weszło w życie, nierówno potraktowało tę grupę funkcjonariuszy, Senat na podstawie petycji, która została do nas skierowana, przygotował stosowną nowelizację przepisów ustawy. W imieniu drugiej izby parlamentu gorąco proszę o przyjęcie inicjatywy ustawodawczej we wskazanym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo, panie senatorze. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje debatę w sprawie ogólnych zasad projektu, zadawanie pytań przez posłów i odpowiedzi przedstawicieli wnioskodawców. Zakładam także dopuszczenie do głosu przedstawicieli strony społecznej obecnych na dzisiejszym posiedzeniu. Otwieram debatę w sprawie zasad ogólnych. Bardzo proszę. Czy są wypowiedzi i pytania po stronie posłów? Pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję. Joanna Borowiak, Komisja Polityki Społecznej i Rodziny. Mam pytanie do przedstawiciela wnioskodawców, czyli Senatu. Absolutnie chcę zaznaczyć, że nie chodzi mi o cel ustawy, o jej treść, ani tym bardziej o jej beneficjantów. Chodzi mi o przygotowanie dokumentów. Tak naprawdę w projekcie mamy tzw. OSR, czyli ocenę skutków regulacji.

Szanowni państwo, na str. 3 oceny skutków regulacji u góry mamy tabelę. To jest bardzo ważne zagadnienie. Bardzo ważny aspekt każdej ustawy, a mianowicie wpływ na sektor finansów publicznych. Szanowni państwo, mamy tutaj dochody, wydatki, saldo ogółem i skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian w milionach złotych. Wszędzie, w każdym punkcie mamy brak danych. Przedstawiciel Senatu był uprzejmy powiedzieć, że skutki, to 7 mln zł. Dalej w ocenie skutków regulacji mamy kwotę 6,1 mln zł. Teraz słyszymy, że to będzie 7 mln zł. Przedstawiciel Senatu – pan senator Kwiatkowski – powiedział, że są to informacje przekazane – jak rozumiem, przedstawicielom wnioskodawców – teraz, na gorąco. Uprzejmie proszę o podanie źródeł danych i faktycznych informacji, bo w dokumencie nie może być informacji, że brak jest danych. Za chwilę będzie jakaś liczba, a później jeszcze inna. Ile de facto będzie to kosztowało budżet państwa? Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję. Pan senator, bardzo proszę. Czy pan minister finansów także chciałby się do tego odnieść? Rozumiem, że nie na tym etapie. Pan senator.

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

W momencie, kiedy powstawała tabela, nie mieliśmy jeszcze ostatecznych danych. Później, na podstawie danych z Zakładu Emerytalno-Rentowego i z poszczególnych służb, otrzymaliśmy wyliczenia, o których powiedziałem. Koszt 6 mln zł, jak pani poseł słusznie zauważyła, jest już nie w tabeli, ale w tekście poniżej, w części dotyczącej świadczeń emerytalnych. A w części dotyczącej świadczenia motywacyjnego jest to 1,1 mln zł. Mówię o kosztach rocznych, o kosztach szacunkowych.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo panu senatorowi. Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska. Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Myślę, że wszyscy jesteśmy zainteresowani tym, jakie będą skutki regulacji. To jest pierwsza sprawa. Na pewno w tym zakresie będzie pełna opinia do czasu procedowania tej ustawy czy przyjęcia sprawozdania.

Prezydia porozumiały się i planowane jest powołanie podkomisji. Zatem na te pytania będzie udzielona bardzo szczegółowa odpowiedź. Z czego się cieszę? Cieszę się z inicjatywy. Jeżeli powiemy o rozwiązaniu, które tutaj jest przygotowane, to ono wskazuje,

w jaki sposób naprawiamy w tym zakresie sytuację związaną z grupą osób. Zatem problem dotyczący szczegółowej oceny skutków regulacji i tego, ile to będzie kosztowało, to jest jedno. Na pewno na posiedzeniu powołanej podkomisji zostanie udzielona bardzo szczegółowa odpowiedź na to pytanie.

Mam następujące pytanie do pana ministra. Grupa osób, o której powiedział pan senator Kwiatkowski, pierwotnie była oceniana na ok. 1500 osób. Dzisiaj mówimy o kręgu 400 osób. Mówimy o osobach, które są w służbie, a zatem o tych, które są czynne zawodowo. Mam pytanie. Jeżeli wprowadzamy to rozwiązanie dla osób czynnych zawodowo, to jakie jest rozwiązanie dla osób, które przeszły na świadczenie emerytalne? Czy i jak jest to planowane albo argumentowane? Mamy aktywnych zawodowo. Mamy pewną rekompensatę i rozwiązanie, które było przygotowane w petycji. Czy w stosunku do osób, które przeszły na świadczenie emerytalne, będą przyjęte jakieś rozwiązania rekompensujące świadczenia? Czy będzie określony nowy wymiar świadczenia? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Nie widzę zgłoszeń po stronie posłów. Panie ministrze, może udzielę panu głos później. Teraz poprosimy o wypowiedzi stronę społeczną. Bardzo proszę. Kto z państwa chciał zabrać głos? Proszę się przedstawić.

Przewodniczący Zrzeszenia Związków Zawodowych Służby Celnej Rzeczypospolitej Polskiej Sławomir Kołodko:

Komisarz Sławomir Kołodko, przewodniczący Zrzeszenia Związków Zawodowych Służby Celnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Pani przewodnicząca, panie przewodniczący, panie senatorze, popieramy projekt senacki o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, dotyczący tzw. osób przechodzących do nas z nadzoru podatkowego. Natomiast zapomniano o jeszcze jednej nielicznej grupie, która została pokrzywdzona w wyniku reformy KAS. Na podstawie art. 171 ustawy wprowadzającej Krajową Administrację Skarbową zostały przeniesione do cywila. One były w Służbie Celnej. Zostały – przepraszam za kolokwializm – obdarte z mundurów. Zostały postawione pod ścianą. Wybór był tylko jeden. Albo przechodzą do służby cywilnej albo idą na bruk. Te osoby w czasie trwania Krajowej Administracji Skarbowej, w ciągu pół roku, roku, 2 lat, a nawet 5 lat zostały przywrócone na mocy art. 150 do Służby Celno-Skarbowej. Ten okres nie zalicza się im do wysługi w służbie mundurowej.

Złożyliśmy pismo do marszałka Hołowni, a jednocześnie do pani marszałek Senatu, żeby ten senacki projekt rozszerzyć o tę grupę osób „ucywilnionych". Część tych osób już odeszła ze służby, ale część jeszcze została. To będzie dla nich zadośćuczynienie, żeby ten okres był zaliczony jako równorzędny ze służą. Projekt przesłaliśmy do wszystkich państwa. Każdy mógł się z nim zapoznać. To będzie jakieś zadośćuczynienie dla tych ludzi, którzy zostali poszkodowani przez reformę KAS. Apelujemy – myślę, że koledzy też się do tego dołączą – żeby rozszerzyć to w ramach prac podkomisji o tę grupę ludzi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Na pierwszy rzut oka to wybiega poza zakres przedłożenia. Tak jest na moje oko, ale potem poprosimy także legislatorów o opinię w tej sprawie. Zgłaszała się jeszcze pani Jolanta Haron. Bardzo proszę.

Wiceprzewodnicząca Zarządu Głównego Związku Zawodowego Celnicy PL Jolanta Haron:

Dzień dobry. Bardzo serdecznie dziękuję, panie przewodniczący, za udzielenie głosu. W imieniu Związku Zawodowego Celnicy PL chciałam powiedzieć, że – oczywiście – popieramy poprawkę, która została zgłoszona, ale zgodnie z wypowiedzią kolegi jest grupa zawodowa, która jest w analogicznej, a nawet w gorszej sytuacji. Konsolidacja w 2017 r. i wprowadzenie ustawy o KAS spowodowały, że osoby, które były czynne w Służbie Celno-Skarbowej, posiadały mundur i wykonywały zadania, na podstawie wykresu czy wytycznych liczbowych zostały pozbawione munduru. Ze względu na to, że był wykaz zadań, które miały być realizowane przez funkcjonariuszy, część osób

dostała mundury. Natomiast w innych komórkach mieli być cywile. Te osoby zostały „ucywilnione”. Otrzymały propozycje cywilne. Natomiast osoby, które przyszły w wyniku reformy z urzędów kontroli skarbowej – bo reforma dotyczyła 3 obszarów – otrzymały mundury.

Teraz mamy taką sytuację, że na kanwie wyroków sądów – bo, oczywiście, poszliśmy do sądów – osoby były przywracane do munduru na podstawie art. 150 ustawy od KAS. Trwało to bardzo długo, bo niektóre – można powiedzieć, że ostatnie – osoby wróciły dopiero w zeszłym roku w grudniu. To jest ok. 6 lat. W tej chwili mają już status funkcjonariuszy. Jednak ten okres nie wlicza się im do emerytury. Również sądy na podstawie wyroków – tu już linia orzecznicza jest ustalona – orzekły, że to było zwolnienie. Czyli tym osobom należą się odprawy. Gdyby tę lukę prawną naprawić i tym osobom czasokres tzw. pauzowania zaliczyć do lat służby, co później wliczałoby się im do emerytury, Skarb Państwa zaoszczędziłby ok. 100 mln zł, bo to jest kwota takiego rzędu. Dotyczy to grupy ok. 1600 osób. To są odprawy, od których odsetki już w tej chwili przewyższają wartość głównej odprawy. W momencie, gdyby ten okres był zaliczony do lat służby i otrzymywaliby później emeryturę zwiększoną o 200 czy 300 zł, nie braliby odprawy. To przełożyłoby się na okres pobierania emerytury.

Te 100 mln zł skądś trzeba będzie wziąć. Dlatego, że są wyroki sądu. Te odprawy trzeba będzie funkcjonariuszom zapłacić. Tak, że popieramy. Natomiast proszę nie zapomnieć o grupie osób, które były funkcjonariuszami wiele lat. Nawet z dwudziestoletnim stażem. Nie miały one żadnego wpływu na to, że nie otrzymały propozycji mundurowych, tylko cywilne. W tej chwili Skarb Państwa będzie musiał za to zapłacić. Jesteśmy na końcówce. Mamy również uchwałę Sądu Najwyższego w tej sprawie. Mieliśmy petycję. Był też dezyderat skierowany do Ministerstwa Finansów. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to co do kwot i liczby, koleżanka wiceprzewodnicząca, która jest u nas w zespole zajmującym się stricte tymi sprawami, może państwu przedstawić to kwotowo. Natomiast w wypadku zaliczenia tego okresu nie będzie skutków finansowych dla budżetu państwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Ale bardzo proszę o krótkie wystąpienia, bo mocno przeciągamy je w czasie. Króciutkie uzupełnienie tego wystąpienia. Bardzo proszę.

Wiceprzewodnicząca ZG ZZ Celnicy PL Joanna Kuś:

Szanowny panie przewodniczący, bardzo dziękuję za udzielenie głosu. Wysoka Izbo…

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Proszę się jeszcze przedstawić.

Wiceprzewodnicząca ZG ZZ Celnicy PL Joanna Kuś:

Joanna Kuś. Związek Zawodowy Celnicy PL. Izba Administracji Skarbowej we Wrocławiu. Reforma w 2017 r. doprowadziła do takiej sytuacji, że z 14 tys. funkcjonariuszy – będę podawała dane liczbowe – 3 tys. funkcjonariuszy zostało pozbawionych munduru, zostały zwolnione. Te 3 tys. funkcjonariuszy w 2017 r. nie wiedziały, co mają począć dalej, ponieważ ich kariera zawodowa została przerwana. Bardzo często służyli od lat 90. ubiegłego wieku. W związku z tym poszli do sądu. Najpierw poszli do sądu administracyjnego. Uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego te sprawy przeniesiono z sądu administracyjnego do sądów powszechnych. W sądach powszechnych od 2019 r. toczymy 1800 postępowań w całym kraju, które nadzorujemy jako związek zawodowy. Co się stało na salach sądowych?

Nie ma miesiąca, żeby Sąd Najwyższy nie wydawał wyroków w tych sprawach i orzekał, że te zwolnienia ze służby były czynione niezgodnie z przepisami prawa. Z naruszeniem przepisów prawa. Mamy w tym zakresie ukształtowaną linię orzeczniczą w Sądzie Najwyższym. Teraz ci „ucywilnieni” funkcjonariusze – jak mówiła koleżanka – mają prawo do odprawy z tytułu zwolnienia ze służby w 2017 r. To są kwoty po 40–50 tys. zł plus odsetki liczone od 1 czerwca 2017 r. Proszę państwa, tych kwot w izbach administracji skarbowej nie ma, a wyroki sądu trzeba wykonywać. Następna sprawa. Tak, jak mówiła koleżanka, jeżeli zaliczymy pauzowanie, czyli okres od czasu zwolnienia,

do powrotu ma mocy art. 150 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, to przede wszystkim będziemy mogli wszystkie pozwy wycofać z sądów. To jest bardzo ważne dla dyrektorów izb, którzy muszą uczestniczyć w tych procesach, bo to są sprawy przeciwko Skarbowi Państwa, w których Skarb Państwa reprezentuje dyrektor.

W tym wszystkim uczestniczy również Prokuratoria Generalna. Dzięki tej poprawce, jeżeli państwo będą uprzejmi ją przyjąć, będziemy mogli wycofać sprawy z sądów. To będzie bezkosztowo, bo ci ludzie pracują cały czas, tylko na statusie pracownika. Płacą składki ZUS. Po przejściu do zaopatrzeniowej ustawy emerytalnej te składki zostaną przeniesione do Skarbu Państwa. Jak powiedziałam, „ucywilnionych" zostało 1600 osób. Ok. 1200 spraw jest w sądach. To jest 400 osób. Bardzo o to prosimy Wysoką Komisję, bo to nam zamknie siedmioletni okres postępowań sądowych, w które są zamieszani radcy prawni dyrektorów i – oczywiście – związki zawodowe. Dziękuję ślicznie.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę. Pan…

Zastępca przewodniczącego Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Krajowej Administracji Skarbowej Eugeniusz Poleszak:

Podkomisarz Eugeniusz Poleszak. Zastępca przewodniczącego Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Krajowej Administracji Skarbowej. Poprzednio był to Związek Zawodowy Szczególnego Nadzoru Podatkowego i Akcyzy. Panie i panowie przewodniczący, panie i panowie posłowie, Wysokie Komisje, dziękujemy bardzo za zaproszenie na posiedzenie Komisji. Dziękujemy też bardzo Senatowi RP za podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tym zakresie. Zgadzając się z przedstawionym projektem i z uzasadnieniem projektu zmiany ustawy jesteśmy pewni, że w imię sprawiedliwości społecznej jego przyjęcie pozwoli przywrócić zaufanie do państwa prawa i do stanowionego przez nie prawa. W naszym przekonaniu błędne i niesprawiedliwe było dotychczasowe wyeliminowanie funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej wywodzących się ze szczególnego nadzoru podatkowego z możliwości korzystania w takim albo podobnym zakresie z uprawnień, jak pozostali funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej. W szczególności, że jako pracownicy szczególnego nadzoru podatkowego wykonywali tożsame zadania, jak funkcjonariusze Służby Celnej i wykonują je jako funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej.

W naszej ocenie uchwalenie ustawy zakończy dotychczasowe przejawy dyskryminowania i stosowania podwójnych standardów wobec niewielkiej grupy funkcjonariuszy. Mogę się odnieść do pytania, które zadała pani przewodnicząca Skowrońska na temat danych, które dostaliśmy w ocenie skutków regulacji. Na podstawie art. 22 ustawy z 1999 r. i art. 99 ustawy z 2009 r. o Służbie Celnej, od 2003 r. na etaty funkcjonariuszy przeszły 1024 osoby. W tej chwili z tej grupy funkcjonariuszami jest ok. 400 osób, ale ta liczba jest mniejsza, bo ponieważ niektóre z nich już zostały objęte regulacjami ustawy z 2022 r., kiedy do ustawy weszła Inspekcja Celna, inspektorzy kontroli skarbowej, itd. Obecnie z tej grupy funkcjonariuszy na świadczenia emerytalne na podstawie ustawy zaopatrzeniowej przeszło tylko 21 osób. Czyli jest to 400 osób plus 21. Tak jest w naszych danych. To są dane przekazane przez Ministerstwo Finansów. Tak, że ta grupa jest bardzo mała, a według moich danych jest nawet mniejsza niż wskazano w ocenie skutków regulacji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Jeszcze jeden głos strony społecznej. Bardzo proszę. Tylko proszę się przedstawić.

Przedstawiciel Federacji Związków Zawodowych Służby Celnej, przewodniczący Związku Zawodowego Służby Celnej województwa lubuskiego Artur Kaczmarek:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Artur Kaczmarek, Federacja Związków Zawodowych Służby Celnej, przewodniczący Związku Zawodowego Służby Celnej województwa lubuskiego. Ze strony społecznej brałem czynny udział w pracach Komisji Finansów Publicznych, jak i podkomisji w 2016 r. i w 2017 r. Tak. I pani przewodnicząca Skowrońska i pan przewodniczący Cichoń. Brałem czynny udział w pracach nad tą całą

reformą. Proszę państwa, nie mam satysfakcji, że dzisiaj po prostu sprawdza się to, o czym strona społeczna mówiła w tamtym czasie, że to może się stać w ramach reformy KAS. Są wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli. To jest paradoks, że osoba, która wprowadzała tę reformę, dzisiaj miażdży ją poprzez wyniki kontroli. To jest pierwsza sprawa. Druga, proszę państwa. Mówiliśmy, jakie będą konsekwencje „ucywilniania" funkcjonariuszy Służby Celnej, jakie będą z tego szkody. Błagaliśmy i prosiliśmy w tej sali na posiedzeniach Komisji i podkomisji – przewodniczącym był pan poseł Szlachta – żeby tego nie wprowadzać, żeby wprowadzić system ewolucyjny.

Mówiliśmy, że funkcjonariusze będą potrzebni, że będzie coraz więcej zadań. Dzisiaj mamy efekty. Dzisiaj mamy efekty na granicy wschodniej. Mamy efekty braku funkcjonariuszy w całym kraju. To jest efekt 8 lat reformy. To przykre – efekt reformy, ale o tym mówiliśmy i nie mamy z tego żadnej satysfakcji. Przemawiam także w imieniu świętej pamięci przewodniczącego Staniszewskiego, który odszedł 3 lata temu w wyniku covid-u. Też o tym tutaj mówił i prosił. Prosiliśmy ówczesnego przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych pana posła Sasina. Po prostu nie było żadnego odgłosu. Ci państwo posłowie, którzy w tamtej kadencji byli w Komisji Finansów Publicznych wiedzą, o czym mówię. To jest po prostu przykre. Bardzo przykre. Efekty, które mamy i to, o co prosimy, to jest po prostu wyrównanie tych krzywd, które się stały. Tego, że z dnia na dzień z funkcjonariuszy zdejmowano mundury. Dlaczego? Nie wiadomo.

Dlatego, że znalazł się w komórce logistyki, że znalazł się w komórce kadr, że prowadził postępowania celne, że prowadził postępowania w zakresie podatku akcyzowego, które wracały do urzędów skarbowych. Jego winą było to, że znalazł się w danej komórce właśnie w tym czasie. Jak wiadomo, nie mieliśmy wyboru. Tego, w jakiej komórce pracowaliśmy, bo byliśmy służbą. Kierowali nas tam dyrektorzy. To było bardzo przykre. Wielu funkcjonariuszy jest rozczarowanych, rozżalonych. Wielu odeszło na emerytury. Z jakich powodów? Bo byli rozczarowani tym, co się przez ten okres działo. Wielu powróciło do służby w związku z art. 150. Jeździliśmy do ministerstwa. Uzasadnialiśmy, że funkcjonariusze są potrzebni i będą coraz bardziej potrzebni, bo jest coraz więcej zadań. Przekazywano chociażby zadania dotyczące wywozu śmieci. Uzasadnienie ministerstwa klimatu było takie, że inspektorzy nie dają sobie rady. Takie były uzasadnienia. Powiem, że dzisiaj sytuacja jest naprawdę trudna. Nie chcę używać większych słów. Dziękuję bardzo za wysłuchanie. To byłaby konkluzja do tej sytuacji, która jest.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Panie senatorze, czy jako przedstawiciel wnioskodawców chce się pan jeszcze wypowiedzieć się w tej chwili? Panie senatorze?

Senator Krzysztof Kwiatkowski:

Przepraszam serdecznie. Zamyśliłem się. Oczywiście, przygotowując projekt bazowaliśmy na pierwotnym kształcie petycji. Oczywiście, przyjmuję też państwa uwagi. Jako Sejm są państwo związani zakresem inicjatywy ustawodawczej Senatu. Pewnie w związku z tym, że pojawiły się liczne postulaty, wniosek dotyczący ewentualnego powołania podkomisji i rozważenia tego wspólnie może być uzasadniony, ale to jest państwa autonomiczna decyzja.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję, panie senatorze. Panie ministrze, czy chciałby się pan odnieść na tym etapie do zgłaszanych propozycji i do tego projektu? Choć zakładam z góry, że możliwość debaty i szczegółowego odniesienia się będzie także na posiedzeniu podkomisji, na którym – jak zakładam – nastąpi szczegółowe rozpatrzenie tego projektu, jak również rozważenie możliwości wprowadzenia poprawek. Jak mówię, na pierwszy rzut oka wydaje się, że one wychodzą poza to przedłożenie. Ale myślę, że w ramach szczegółowego rozpatrywania projektu możliwe będzie omówienie tych kwestii. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

Tak. Bardzo dziękuję za tę dyskusję. Pokazuje ona, w jakim stanie odziedziczyliśmy państwo. To znaczy, że bałagan jest w każdym obszarze. Tak, jak powiedziała pani poseł Skowrońska, potrzebujemy naprawić sytuację. Potrzebujemy stwierdzić, w jaki sposób

można naprawić tę sytuację. Te rzeczy są bardzo skomplikowane i to nie jest jedyny obszar, w którym np. w sprawach emerytalnych są problemy. Są sprawy w sądach. Dodatkowo – o czym tutaj nie mówiliśmy – są zatkane sądy. Czyli cały wymiar sprawiedliwości ma problemy. Jest także bardzo duża niepewność. Dane, które państwo przytoczyli wskazują, że były tym dotknięte 3 tys. osób od 2017 r., jak rozumiem. Z drugiej strony mówimy, że akurat w tym konkretnym projekcie mówimy o 400 osobach, a może o 421. Teraz mamy jeszcze wniosek dla 1200 osób. To jest bardzo skomplikowane. Mogą się pojawić jakieś kolejne grupy.

Z punktu widzenia ministra finansów problem jest w tym, że mamy dbać o racjonalność wydatków i o kasę, którą państwo w swojej pracy w większości zapełniali. Jak mówię, skutki z przeszłości będą na przyszłość i na teraz. Myślę, że analiza sytuacji w podkomisji jest bardzo pożądana. W Ministerstwie Finansów też staramy się w jakiś sposób wprowadzać porządek. Postaramy się dociec do tych danych. Jak rozumiem, są różnice w sytuacji poszczególnych osób. Mówi pan np., że to jest 21 osób. Jesteśmy w stanie bardzo dobrze to… Tak. To jest ten rząd wielkości. To jest kwestia tego, żeby przypadkiem nie otworzyć śluzy na wypływ pieniędzy. To jest mój zawód. To, co chcielibyśmy zrobić w podkomisji, to na pewno dobrze zinterpretować sytuację i ocenić, jak powinno być i co jest sprawiedliwe.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo dziękuję panu ministrowi za tę deklarację, za gotowość współpracy i oceny możliwości realizacji także państwa postulatów. Zakładam, że powołanie podkomisji jest najlepszym z możliwych rozwiązań.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania i proponuję skierowanie projektu do podkomisji nadzwyczajnej. Proponuję, żeby ta podkomisja liczyła 9 osób. Żeby do podkomisji 3 osoby desygnował klub PiS, 3 osoby Koalicja Obywatelska, 1 osobę PSL, 1 osobę Polska 2050 i 1 osobę Lewica. Takie są uzgodnienia prezydiów. Mam nadzieję, że nie ma głosów przeciw. Nie widzę.

Wobec tego uznaję, że przyjęli państwo tę propozycję. Zatem proszę o zgłaszanie kandydatur do składu podkomisji nadzwyczajnej. Jednocześnie proszę wybrane do podkomisji osoby, żeby po zakończeniu posiedzenia podeszły do stołu prezydialnego, żebyśmy ukonstytuowali podkomisję i wybrali przewodniczącego. Tak, żeby móc przystąpić do pracy.

Bardzo proszę o zgłaszanie kandydatur. Klub PiS. Czy mogę prosić pana przewodniczącego Henryka Kowalczyka o zgłoszenie kandydatur? Bardzo proszę.

Poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Zgłaszam, ale tylko w części dotyczącej Komisji Finansów Publicznych, pana posła Sylwestra Tułajewa.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo dziękuję. Jeszcze uzupełnienie, jeśli chodzi o przedstawicieli klubu PiS. Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Urszula Rusecka (PiS):

Jeżeli chodzi o członków Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, rekomenduję panią poseł Elżbietę Dudę i pana posła Marcina Grabowskiego.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, Koalicja Obywatelska. Proszę o zgłoszenie 3 kandydatów. Pani poseł Marczułajtis. Bardzo proszę.

Poseł Jagna Marczułajtis-Walczak (KO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, z Komisji Polityki Społecznej i Rodziny zgłaszam panią poseł Dorotę Marek, panią poseł Sylwię Bielawską i panią poseł Joannę Frydrych.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że wszystkie zgłoszone osoby się zgadzają. Bardzo proszę o zgłoszenie klubu PSL. Trzecia Droga – PSL.

Poseł Agnieszka Maria Kłopotek (PSL-TD):

Panie przewodniczący, zgłaszam siebie. Agnieszka Kłopotek.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Polska 2050.

Poseł Maja Ewa Nowak (Polska2050-TD):

W imieniu Polski 2050 zgłaszam posła Rafała Kasprzyka.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Pan poseł także się zgadza. Jeszcze została nam Lewica. Pani przewodnicząca, bardzo proszę o zgłoszenie.

Poseł Katarzyna Ueberhan (Lewica):

W imieniu Lewicy zgłaszam Adriana Zandberga z Komisji Finansów Publicznych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie, a członków podkomisji proszę o zbliżenie się do stołu prezydialnego. Jednocześnie informuję, że protokół z posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.